

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY MIEJSKIEJ HAJNÓWKA ZA 2016 ROK

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 opracowany został zgodnie z treścią ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierał bardzo zróżnicowane moduły pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, był przygotowany w oparciu o potrzeby społeczności lokalnej miasta Hajnówka.

W społeczności lokalnej najbardziej widoczne są konsekwencje nadużywania alkoholu, a szkody spowodowane nadmiernym piciem obciążają budżet lokalny.

W związku z tym, program obejmował następujący zakres działań: profilaktykę, leczenie, reintegrację społeczną, wszechstronną pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa. W każdym z tych obszarów możliwe były różne, mniej lub bardziej skuteczne działania. Ich wybór oparty był na wiedzy, doświadczeniu, otwartości, umiejętności współpracy, operatywności, zainteresowaniach i gotowości do poszukiwania nowych, lepszych rozwiązań przedstawicieli samorządów lokalnych, a także od zasobów ludzkich i materialnych grupy.

Działalność profilaktyczna zgodnie z zadaniami MPPIRPA obejmowała:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. W związku z tym zostały zrealizowane następujące działania:

1. Prowadzenie miejskiego punktu konsultacyjnego przy Hajnowskim Stowarzyszeniu Abstynentów i Rodzin Klub Abstynentów „Dąb” dla osób współuzależnionych i rodzin osób dotkniętych chorobą alkoholową przez socjoterapeutę – Irenę Snitkowską – razem przyjęto 21 osób – 182 spotkania, 3 rodziny – 10 spotkań.

2. Prowadzenie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych punktu konsultacyjnego funkcjonującego przy Urzędzie Miasta dla osób dotkniętych chorobą alkoholową, uzależnionych od środków psychoaktywnych – narkotyków, dla osób współuzależnionych, oraz dotkniętych przemocą domową. Prowadzenie postępowań zmierzających do postępowania sądowego, ale i dobrowolnego, osób do podjęcia leczenia odwykowego w ambulatoryjnych, dziennych i stacjonarnych placówkach leczenia. Prowadzenie spotkań indywidualnych. Do Komisji w roku 2016 zgłosiło się ok 700 osób uzależnionych i ich rodzin. W 2016 roku wpłynęło 22 wniosków dot. skierowania na leczenie odwykowe. Motywowano osoby pijące nadmiernie, ryzykownie i szkodliwie do zmiany dotychczasowego wzoru picia alkoholu. Prowadzono szeroko pojętą edukację dotyczącą szkód społecznych, zdrowotnych, moralnych i ekonomicznych jakie ponosi osoba nadużywająca alkoholu.

3. Sfinansowanie implantacji Disulfiranu dla osoby uzależnionej od alkoholu – 2 osoby.
4. Zorganizowanie 4 spotkań szkoleniowych Podlaskiego Forum Przeciwdziałania Uzależnieniom działającego przy Krajowym Biurze ds. Przeciwdziałania Narkomanii zorganizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej - udział wzięło 3 osoby.
5. Udział w szkoleniu pt. „III Podlaska Konferencja Psychoterapeutyczna w Białymstoku” zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Psychiatryczne Warszawa – udział wzięła 1 osoba.
6. Udział w szkoleniu „Psychoterapia na różnych etapach życia” organizowanym przez Sekcję Naukową Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Klinikę Psychiatrii Dzieci i Młodzieży UJ CM w Krakowie oraz Fundację Polskiego Instytutu Ericksowskiego w Łodzi – 1 osoba.
7. Udział w szkoleniu „Interwencje systemowe w leczeniu traumy” skierowane do osób pracujących w obszarze przemocy w rodzinie – Usługi Psychologiczne Krzysztof Krauda – 2 osoby.
8. Zorganizowanie I Konferencji Profilaktycznej o tematyce związanej z uzależnieniami w Hajnowskim Domu Kultury. Celem było przedstawienie problemów związanych z uzależnieniami, oraz podsumowanie działalności profilaktycznej na terenie miasta Hajnówka.
9. Udział w superwizji pt. „Szkolenie z terapii dla terapeutów ” zorganizowanym przez Instytut Psychologii Klinicznej i Psychoterapii Dr Jonathan Britmann – udział wzięło 10 osób. Realizacja Poradnia Leczenia Uzależnień.
10. Udział w szkoleniu dla realizatorów programów profilaktycznych „Między Lwem a Pogromcą. Profilaktyka i terapia uzależnień behawioralnych” organizowanym przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ETOH Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych– udział 1 osoba.
11. Udział w stażu klinicznym „Moduł II Specjalistycznego Szkolenia w Dziedzinie Terapii i Rehabilitacji Uzależnienia od Narkotyków” prowadzonym przez Instytut Psychologii Zdrowia PTP oraz ETOH Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji Terapii Problemów Alkoholowych – 1 osoba.
12. Udział w Ogólnopolskich Kampaniach Edukacyjno - Profilaktycznych - medialnych kampaniach informacyjnych o możliwości otrzymania szeroko rozumianej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej - „Wyhamuj w porę”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.
13. Kolportaż ulotek, plakatów, materiałów o tematyce uzależnień np: „Gdy sprzedajesz alkohol – poradnik dla sprzedawców”, „Nasze dzieci i alkohol – poradnik dla rodziców”, „Jak pomóc ofiarom przemocy w rodzinie”, „Dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne” – celem kampanii było ograniczenie osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy w szczególności dot. osób młodych, oraz przekazanie wiedzy na temat zdrowotnych i społecznych szkód, jakie mogą się wiązać z piciem alkoholu, Teczka gotowych materiałów i programów profilaktyki uzależnień dla MKRPA ”, „Postaw na rodzinę” Jak działać skutecznie. Zapobieganie przemocy w rodzinie, profilaktyka i strategia działania. Poradnik dla MKRPA.

14. Współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy Stowarzyszenie Niebieska Linia, MOPS, Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce, szkoły, Biblioteka Pedagogiczna, grupy samopomocowe AA i Al. Anon, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Kuratorzy zawodowi i społeczni, SP ZOZ w Hajnówce.

15. Prowadzenie lokalnej kampanii w ramach wzmacniania wizerunku gminy w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy domowej we współpracy z Poradnią Leczenia Uzależnień i Hajnowskim Stowarzyszeniem Abstynentów i Rodzin „Klub Abstynentów – Dąb”.

16. Zorganizowane autorskiego programu warsztatów i seminariów terapeutycznych i psychoedukacyjnych dla osób współuzależnionych i doświadczających przemocy domowej „W poszukiwaniu siebie” 3 moduły – 18 spotkań – udział 10-12 osób.

17. Udział w warsztatach zorganizowanym przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy MOPS dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawicieli MOPS, POLICJA, PCPR, ZS, SĄD.

18. Udział w Podlaskim Forum Przeciwdziałania Uzależnieniom zorganizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz Biuro Przeciwdziałania Narkomanii - 3 osoby.

19. Warsztaty dla DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików), DDD (Dorośle Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych) zorganizowane w Hajnowskim Stowarzyszeniu Abstynentów i Rodzin Klub Abstynentów Dąb – 20 osób.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. O odbyło się 48 spotkań.

2. Skierowanie osoby z problemem alkoholowym na badanie do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – 8 opinii. Kierowanie do Sądu w celu orzeczenia formy leczenia (ambulatoryjne, stacjonarne) – skierowano 5 wniosków.

3. Pomoc dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA), oraz osób współuzależnionych, poprzez spotkania z terapeutami, trenerami, dostęp do literatury, udział w mityngach, rozmowy wspierające, porady, udzielanie informacji gdzie poza miastem Hajnówka można szukać pomocy.

4. Zakup i udostępnienie materiałów informacyjno – edukacyjnych organizacjom pozarządowym, Poradni Leczenia Uzależnień, do Punktu Konsultacyjnego z Wydawnictwa Akuracik, zakup pakietu materiałów – Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

5. Zakup teczek gotowych materiałów, programów i profilaktyki uzależnień GKRPA na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce.

6. Pomoc psychologiczna, socjoterapeutyczna, rzeczowa dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych narażonych na szczególne ryzyko uzależnień – zaangażowanie psychologa, pedagogów szkolnych, kuratorów zawodowych i społecznych, świetlicy socjoterapeutycznej, MOPS, Policji itp.

7. Wspieranie działań świetlicy socjoterapeutycznej działającej przy MOPS poprzez:
 - wynagrodzenie dwóch pracowników,
 - zakup materiałów niezbędnych do pracy z dziećmi, wyposażenie w środki czystości,
 - finansowanie szkoleń dla pracowników świetlicy,
 - doposażenie, finansowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych, artystycznych i kulturowych.
8. Zintegrowanie działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie poprzez organizowanie koedukacyjnych spotkań przedstawicieli poszczególnych instytucji, budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udział w koalicji (kontynuowanie programu antynarkotykowego – pedagog, koordynator, policjant).
9. Współpraca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Komendą Powiatową Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Leczenia Uzależnień, Oddziałem Psychiatrycznym SP ZOZ w Hajnówce, Hajnowskim Stowarzyszeniem Abstynentów i Rodzin, Klub Abstynentów „Dąb”, Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień, Stowarzyszeniem „Droga” – organizacjami przykościelnymi, pozarządowymi, Sądami i Prokuraturą.
10. Doposażenie Poradni Leczenia Uzależnień i Szpitala Psychiatrycznego w sprzęt i materiały edukacyjne potrzebne do prowadzenia terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży szkolnej. W związku z tym zostały zrealizowane następujące działania:

1. Przystąpiono do Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” to realizowana od 2002 roku ogólnopolska akcja podejmująca problem profilaktyki uzależnień. Jednym z jej najważniejszych celów jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” to projekt długofalowy, którego istotą jest współpraca z samorządami lokalnymi w całym kraju. Każdego roku do zaangażowanych w akcję miast i gmin trafiają pakiety edukacyjne w postaci różnorodnych kolorowych i atrakcyjnych wydawnictw adresowanych do dzieci, rodziców i nauczycieli. W akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w 2016 roku uczestniczyło blisko 950 gmin. W ramach kampanii prowadzono następujące działania:
 - a) udział w rozstrzygnięciu konkursu w Zespole Szkół nr 3 – koordynator Urszula Nowak,
 - b) udział w konkursie ZTU – uczniowie Zespół Szkół nr 2 - Małgorzata Kozak, Marta Oniszczyk,
 - c) zorganizowanie imprezy sportowej – koordynator Dariusz Pieśluk,
 - d) organizacja rajdu rowerowego dla młodzieży - koordynator – Roman Wnuczko,
 - e) zorganizowanie „Zielonej Szkoły” w Zespole Szkół Ogólnokształcących – prowadzący Roman Wnuczko,
 - f) zorganizowanie „Zielonej Szkoły” Zespół Szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi – 20 osób -opiekun 2 – koordynator Krystyna Jakoniuk,
 - g) zawody sportowe pod hasłem ZTU -udział 45 dzieci – koordynator Alina Ławrynowicz,

- h) zorganizowanie Ogólnopolskiego Głosu Profilaktyki - Plakat profilaktyczny – klasy gimnazjalne 6x25 osób – koordynator Urszula Nowak,
 - i) realizacja ZTU – świetlica socjoterapeutyczna Promyk Dnia,
 - j) zajęcia profilaktyki alternatywnej – sportowe – OSIR,
 - k) organizacja konkursu tematycznego promującego zdrowy styl życia – SANEPID,
 - l) organizacja konkursu o tematyce związanej z uzależnieniami w Zespole Szkół Ogólnokształcących z BJN,
 - m) organizacja WIOSENADY w Zespole Szkół Ogólnokształcących z BJN,
 - n) zakup nagród dla dzieci w wieku przedszkolnym za udział w konkursach profilaktycznych – PRZYJACIELE ZIPPIEGO,
 - o) warsztaty teatralne o tematyce uzależnień – koordynator Danuta Samerek,
 - p) zakup nagród dla Pani Małgorzaty Kozak, które od wielu lat biorą czynny udział w Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł, którą realizują w klasach Zespołu Szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi,
 - q) ferie profilaktyczne w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej – koordynator Walentyna Troc,
 - r) organizacja choinki profilaktycznej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w Hajnowskim Domu Kultury ponad 300 dzieci – Ks. Mariusz Jurczuk,
 - s) organizacja imprez plenerowych i sportowych.
2. Realizacja programów profilaktycznych „Zielona Szkoła”, Ogólnopolska Noc Profilaktyki - Program został opracowany i był prezentowany przez nauczycieli którzy mają znakomite doświadczenie w pracy z młodzieżą, także tą, która stykała się z problemem narkomanii i alkoholizmu.
 3. Zorganizowanie wyjazdu dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców jako lokalnej imprezy promującej zdrowy styl życia, mającej na celu wzrost świadomości społecznej i wiedzy o zagrożeniach wynikających z nadużywania alkoholu i brania narkotyków.
 4. Realizacja programu edukacyjno – warsztatowego dla dzieci w wieku przedszkolnym – współpraca ze stowarzyszeniem KLANZA – animacje, zabawa, ruch.
 5. Zorganizowanie warsztatów profilaktycznych z zakresu uzależnień dla dzieci i młodzieży celem warsztatów jest przekazanie młodym ludziom jak szkodliwe dla ich życia są narkotyki i alkohol – koordynator Joanna Drągowska – Etap Białystok.
 6. Zakup do szkół i klubów sportowych sprzętu dla uczestników zajęć pozalekcyjnych.
 7. Zorganizowanie wyjazdów profilaktycznych dla młodzieży – 5 wyjazdów.
 8. Wspieranie programów profilaktyki alternatywnej, takiej jak: zajęcia sportowe – wyjazdy na mecze i olimpiady, zajęcia rekreacyjne, zajęcia artystyczne, zajęcia muzyczno - rozrywkowe, olimpiady szkolne i inne zajęcia rozwijające zainteresowania i zdolności dzieci i młodzieży organizowane w czasie wolnym od zajęć szkolnych.
 9. Realizacja profilaktycznych programów edukacyjnych rozwijających umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, agresją, rozwiązywania konfliktów, opierania się negatywnym wpływom otoczenia, zmniejszających ryzyko sięgania po alkohol i narkotyki przez dzieci i młodzież.

10. Udział w organizacji Pikniku Rodzinnego 2016 organizowanym przez Akcję Katolicką i Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży oraz Festynu Zdrowia 2016. Celem spotkań było zmobilizowanie rodzin do wspólnego i zdrowego spędzania czasu wolnego bez udziału alkoholu i narkotyków.
11. Organizacja rajdów rowerowych we współpracy z OSIR-em, Policją i Strażą Graniczną w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Udział w rajdach wzięli uczniowie i przedstawiciele szkół, przedstawiciele Hajnowskiego Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin. Rajd zakończył się prelekcją o tematyce szkodliwości picia alkoholu i brania narkotyków.
12. Udział w lokalnej kampanii „Światowy dzień bez tytoniu” współorganizowanej z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Hajnówce.
13. Wspieranie działań profilaktycznych poprzez:
 - a) Wsparcie wypoczynku zimowego – Akcja Zima 2016,
 - b) Wsparcie wypoczynku letniego – Akcja Lato 2016.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych. W związku z tym zostały zrealizowane następujące działania:

1. Wspieranie działań Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin Klubu „Dąb”, przy którym funkcjonują grupy samopomocowe poprzez:
 - a) utrzymanie lokalu zajmowanego przez Klub: opłata za czynsz, opłata za energię, opłata za abonament telefoniczny, opłata za wodę,
 - b) zatrudnienie gospodarza Klubu,
 - c) dofinansowanie działań podejmowanych przez zarząd Klubu na rzecz profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi w mieście,
 - d) spotkania integracyjne członków Klubu ze społecznością zaprzyjaźnionych klubów z innych miast w celu wymiany doświadczeń,
 - e) zajęcia terapeutyczne, edukacyjne, warsztaty, mitingi nocne treningi i inne dostępne dla wszystkich mieszkańców miasta zajęcia mające na celu zwalczanie problemu alkoholowego i narkomanii.Liczba członków Stowarzyszenia wynosi 60.

2. Dnia 17 września 2016 roku w Hajnowskim Domu Kultury odbyła się XXII rocznica Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin Klubu Abstynentów „Dąb”, na której bawiło się około 300 zaproszonych gości, członków stowarzyszenia oraz sympatyków Klubu z zaprzyjaźnionych miast: Białystok, Bielsk Podlaski, Siemiatycze, Siedlce, Supraśl, Choroszcz, Ełk, Zambrów i inne. W trakcie uroczystości odbył się miting nocny, oraz spotkania z profesjonalistami i terapeutami pracującymi w obszarze uzależnienia od alkoholu.
3. Zorganizowanie dwóch mitingów nocnych połączonych z wykładem na temat choroby alkoholowej dla Hajnowskiego Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin Klub Abstynentów „Dąb”.

4. Współorganizowanie spotkania opłatkowego w Klubie Abstynentów dnia 4.12.2016 rok. Opłatkami dzieliło się ponad 30 osób.
5. Współpraca z Policją - wspólnie prowadzone akcje profilaktyczne.
 - udział w akcjach skierowanych do osób kierujących pojazdami: „Trzeźwy poranek”, „Trzeźwość”,
 - udział w akcjach wraz z psychologami i pedagogami skierowanych do nieletnich: „Nieletni”,
 - udział w akcjach dla najmłodszych dzieci, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczny przedszkolak”.
7. Współpraca z Strażą Graniczną. Funkcjonariusze prowadzili na terenie miasta Hajnówka działania mające na celu zwalczanie nielegalnego handlu alkoholem i wyrobami tytoniowymi bez polskich znaków akcyzowych.
8. Zatrudnienie koordynatora Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do którego zadań należy: organizacja i prowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego, organizacja i prowadzenie rozmów z osobami współzależnymi, wnioskowanie do Sądu o kierowanie na przymusowe leczenie, współpraca z oddziałami terapii uzależnień i punktem konsultacyjnym, przyjmowanie wniosków o dofinansowanie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacja i udział w kontroli punktów sprzedaży, współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przygotowanie i koordynacja realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizacja programu przeciwdziałania narkomanii

Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat zażywania narkotyków, zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Program jest ściśle powiązany z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dlatego też szereg zadań wykonywanych jest przy przeciwdziałaniu alkoholizmowi.